

การพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก
Development of Thai Language Analytical Thinking Ability of Prathomsuksa 2
Student Through Analytical Thinking Exercises Together With Graphic Organizer
Techniques

แชไข จันทร์บวร

Khaekhai Chunborvon

สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี 20131

Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Burapha University, Chonburi 20131 Thailand

*Corresponding author E-mail: chunborvon@gmail.com

(Received: June 4, 2018 ; Revised : July 14, 2018 ; Accepted : July 19, 2018)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ภาษาไทยก่อนและหลังเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก และเจตคติที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยาใต้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้ค่าที (t-test) แบบ Dependent sample และเจตคติต่อการเรียนด้วยค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01
2. นักเรียน มีเจตคติต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกในระดับมาก

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ/ผังกราฟิก/ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

Abstract

The purpost of this research were to compare the analytical thinking abilities of student in Prathomsuksa 2 after studying on Thai language using analytical thinking exercises with graphic organizer techniques and attitude level. The sample groups use for the research were one classes of Prathomsuksa 2 at Tessabanmitsampanwittaya, School. which were chosen random using Cluster Random Sampling method.

The instruments use in the research were, lesson plans of analytical thinking exercises with graphic organizer techniques and analytical thinking abilities test and attitude towards Thai language

The statistics used were mean percentage median and t-test (dependen Sample) The research results were;

1. The analytical thinking abilities of student in Prathomsuksa 2 after studying on Thai language using Analytical thinking exercises with graphic organizer techniques was higher than the scores befor learning ($p < .01$).
2. The attitude scores towards after learning by using Analytical thinking exercises with graphic organizer techniques attitude valuable at hight level

Keywords : analytical thinking exercises/ graphic organizer/ analytical thinking abilities

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจักษ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, หน้า 37)

จากการที่ภาษาไทยมีความสำคัญดังที่ได้กล่าวมา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดสาระสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่าเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยกำหนดสาระสำคัญคือ การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์และเขียนเชิงสร้างสรรค์ การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมี วิจารณ์ญาณการพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพูดเพื่อ โน้มน้าวใจ หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย วรรณคดี และวรรณกรรม วิเคราะห์ วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทบาท บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, หน้า 37)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สุดทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาดตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญกับปัญหาและประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างเป็น สัดส่วนสมดุลกัน โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นการเรียนรู้ตาม สภาพจริง มีความสนุกสนาน ได้ปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาความเป็น มนุษย์ มีทักษะขั้นพื้นฐานการติดต่อสื่อสารในการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ และพัฒนาลักษณะนิสัยและสุนทรียภาพ (สวทศ มูลคำ และคณะ, 2555, หน้า 14)

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งดังจะเห็นได้จากการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย การอ่านไว้เป็นสาระที่ 1 มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรัก การอ่าน สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต โดยมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกำหนดให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง และจากการศึกษา พบว่าหลักสูตรตามกระทรวงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นให้ผู้เรียนรู้หลักการอ่านและ การสะกดคำ ความหมายของคำและข้อความที่อ่าน การหาใจ ความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน (หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, หน้า 9)

การคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใด สิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือ สิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้ (สวทศ มูลคำ, 2550, หน้า 9) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้ประสบ ความสำเร็จจะต้องอาศัยการฝึกฝนและพัฒนาทักษะการคิดขั้น พื้นฐานสู่การคิดขั้นสูงจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติและมีสื่อ หรือนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพ และความสามารถ ของนักเรียน เช่น แบบฝึกทักษะ

โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมือง
วังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการ
เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมาโดยตลอด
แต่ปัจจุบันพบว่าการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 ยังไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควรเห็นได้จากผลการสอบ
สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน (LCT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ย ของผลคะแนนในระดับชั้น
ร้อยละ 33.02 นักเรียนมีคะแนนน้อย คือ การคิดวิเคราะห์ในวิชา
ภาษาไทย จึงสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์
ทั้งนี้ครูขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์
อย่างแท้จริง ขาดสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ
ทำให้นักเรียนไม่สนใจการอ่านและการคิดวิเคราะห์ไม่กระตือรือร้น
ในการเรียนการคิดวิเคราะห์ และในฐานะที่เป็นครูผู้สอนระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 2 จึงมีความพยายามที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้มี
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพื่อส่งต่อนักเรียนให้กับ ครูผู้สอน
ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อไป จึงศึกษาแสวงหารูปแบบและ
เครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ
ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จนสนใจ ในเรื่องแบบฝึก
และผังกราฟิกที่จะนำมาใช้เป็นเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่
จำเป็นต้องฝึกฝน เพราะเป็นวิชาทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอ่าน
จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนจนให้เกิดความชำนาญ แบบฝึกจึงได้รับ
ความนิยมนำมาใช้ในการฝึกและพัฒนาทักษะของผู้เรียนในการอ่าน
ภาษาไทยและการคิดวิเคราะห์ โดย สมศักดิ์ สีนุระเวช (2540,
หน้า 40) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นการจัดประสบการณ์ฝึกหัดเพื่อให้
นักเรียนศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถแก้ปัญหาได้อย่าง
ถูกต้องหลากหลายและแปลกใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร ตอยยิปี
(2554, หน้า 32) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วย
ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ต่างๆ จนเกิด
ความชำนาญและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

เทคนิคการใช้ผังกราฟิกเป็นเทคนิคการพัฒนาทักษะ
การคิดที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด ซึ่งได้มี
การคิดค้นรูปแบบผังกราฟิกอย่างหลากหลาย ครูสามารถนำไป
ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนาเป็นกิจกรรม และใน
ปัจจุบันนักการศึกษาทั่วโลกได้ให้ความสนใจการคิดด้วยภาพในรูป
ของผังกราฟิกหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าแผนภาพความคิด ซึ่งรวม
ระหว่างรูปธรรมและนามธรรมเข้าด้วยกัน (ทองสุข รวยสูงเนิน,
2552, หน้า 61) สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 253)
กล่าวว่า ผังกราฟิกเป็นแผนผังทางความคิด ประกอบด้วยข้อคิดหรือ
ข้อมูลสำคัญๆ ที่เชื่อมโยงกันในรูปแบบต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นโครงสร้าง
ของความรู้หรือเนื้อหาสาระนั้นๆ เป็นเทคนิคที่ผู้เรียนสามารถนำ

ไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ จำนวนมาก เพื่อช่วยให้เกิด
ความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้นได้ง่ายขึ้นเร็วขึ้นและจดจำได้นาน

จากเหตุผลและความสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย
ในฐานะที่เป็นครูผู้สอนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของ
การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ภาษาไทย จึงได้เลือกใช้
แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อส่งเสริมให้
นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้วยการอ่าน และเขียนผัง
กราฟิก ตามหลักการใช้ภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์
สูงขึ้น และสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลัง
เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผัง
กราฟิก
2. เพื่อศึกษาเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียน
การสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผัง
กราฟิกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการ
เรียนการสอนด้วย แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ร่วมกับ
เทคนิคผังกราฟิกวิชาภาษาไทยมีคะแนนความสามารถในการอ่าน
คิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

อุปกรณ์ และวิธีดำเนินการวิจัย

ในวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ
การคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น
จังหวัดสระแก้ว จำนวน 6 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 จำนวน
190 คน ปีการศึกษา 2560

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/6
โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น
จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 31 คน
ได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าทำการสอนเองโดยเป็นครูประจำชั้น

และเป็นขั้นที่นักเรียนคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก, แผนการจัดการเรียนรู้, แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน และหลังเรียน, แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มาใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้แบ่งออกเป็น 3 ข้อดังนี้

1. คะแนนกิจกรรมขณะใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 4 เล่ม ได้แก่ เล่มที่ 1 นิทาน, เล่มที่ 2 บทร้อยกรอง, เล่มที่ 3 เพลง และ เล่มที่ 4 ข่าว ผลปรากฏดังตารางข้างล่าง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงคะแนนกิจกรรมขณะใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 4 เล่ม

แบบฝึก	ระหว่างเรียน			หลังเรียน		
	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ
ชุดที่ 1	25.56	2.01	75.18	3.78	0.40	75.63
ชุดที่ 2	26.41	1.06	75.45	3.75	0.56	75.00
ชุดที่ 3	22.69	0.72	75.63	3.78	0.47	75.63
ชุดที่ 4	26.38	18.17	75.36	3.81	0.51	76.25

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนน ของชุดฝึก เล่มที่ 4 เรื่องข่าวและเหตุการณ์ มีคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 75.36 หลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 76.25 ซึ่งเป็นคะแนนสูงสุด และรองลงมา อันดับ 2 เล่มที่ 3 เรื่องเพลง มีคะแนนเท่ากันทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนโดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.63 เท่ากัน เล่มที่ 2 บทร้อยกรอง ระหว่างเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.45 คะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 75.00 ส่วนเล่มที่ 1 นิทาน มีคะแนน ระหว่างเรียน 75.18 และหลังเรียน 75.63

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ						
	n	$\bar{X}$	SD	df	t	p
ก่อนเรียน	31	13.26	1.89	30.00	8.07*	.000
หลังเรียน	31	15.29	2.41	30.00		

*p<.01

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อความ	n = 31		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
1. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.65	0.49	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนคอยส่งเสริมนักเรียนมีความกระตือรือร้น	4.00	0.82	มาก
3. บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.19	0.91	มาก
4. บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.16	0.69	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนฝึก ทักษะได้จริง	4.35	0.75	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.16	0.90	มาก
7. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	3.87	0.92	มาก
8. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์	4.03	0.84	มาก
9. กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบคำถาม	4.32	0.75	มาก
10. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.16	0.90	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.19	0.80	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 31 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ที่ 4.19 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.80 พบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สรุปและอภิปรายผล

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

การเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยาพบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่าน

คิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้วิจัยได้ฝึกทักษะทางด้านภาษา คือ การฟัง ดู พูด อ่าน เขียน ที่มุ่งสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยกระบวนการอภิปรายร่วมกันระหว่างกลุ่ม และกิจกรรมเดี่ยวโดยครูวิเคราะห์กับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดแบบฝึกแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีการใช้สื่อที่หลากหลายผ่านประสาทสัมผัสของผู้เรียน ได้รับความสนใจทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ตลอดเวลา จึงเป็นการช่วยพัฒนา ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ให้แก่นักเรียนจนนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้า ประสาท เนืองเฉลิม (2558, หน้า 143-145) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสมาช่วยในการแก้ปัญหาผ่านการเลือกกิจกรรมการทดลองที่เหมาะสมจะเป็นการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และสอดคล้องกับการศึกษาของปณิสรา จันทรपालะ (2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนา

ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ เอเดียน คุณาสิริ (2555) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นแผนผังโน้ตค้นพบว่านักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการศึกษาเบื้องต้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดีทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม มีการแสดงความคิดเห็น และฝึกปฏิบัติ

2. ผลการศึกษาเจตคติ

การศึกษาเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้นเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ร่วมให้มากที่สุด และชุดกิจกรรมมีสีสันและตัวอักษรที่ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน ต่อสิ่งที่กำลัง เรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน ฝึกตัดสินใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถจัดระเบียบข้อมูลเนื้อหาที่เรียนรู้ด้วยผังกราฟฟิกซึ่งช่วยให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระได้เร็วขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิมล ทองผิว (2556, หน้า 107) กล่าวว่าจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนผังกราฟฟิกเป็นการสร้างความหลากหลายในการเรียนให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถเสนอความคิดในรูปแบบที่ตนเองชอบ

ด้วยเหตุผลข้างต้นที่ได้กล่าวมาทำให้สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟฟิก ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟฟิก วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจากนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วม ร่วมจัดกระทำกับข้อมูลอย่างเป็นระบบเข้าใจง่ายและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และความ คงทนในการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคผังกราฟฟิก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์กับนักเรียนในกลุ่มสาระอื่นและระดับ ช่วงชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า และ พัสดุภัณฑ์.
- กลิ่นขจรไพร พิลาศรี. (2556). **ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำขั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปณิสรา จันทร์पालะ. (2553). **การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประทีป ยอดเกตุ. (2550). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก.
- ประสาธน์ เนืองเฉลิม. (2556). **วิจัยการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไมตรี บุญทศ. (2549). **การทำวิจัยในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดาวรรณ ชัยขวา. (2556). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการแจกลูกสะกดคำ**. การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมล ทองผิว. (2556). **การพัฒนาทักษะคิดวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบการสอนผังกราฟฟิกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สถิต นาคนาม. (2553). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุกัญญา จันทประสาน. (2555). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และเทคนิคผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2555). พัฒนาทักษะการคิดตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินต์.

สุวิทย์ มูลคำ. (2550). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

เอเดียน คุณาสีหิ. (2555). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นแผนผังมโนทัศน์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.